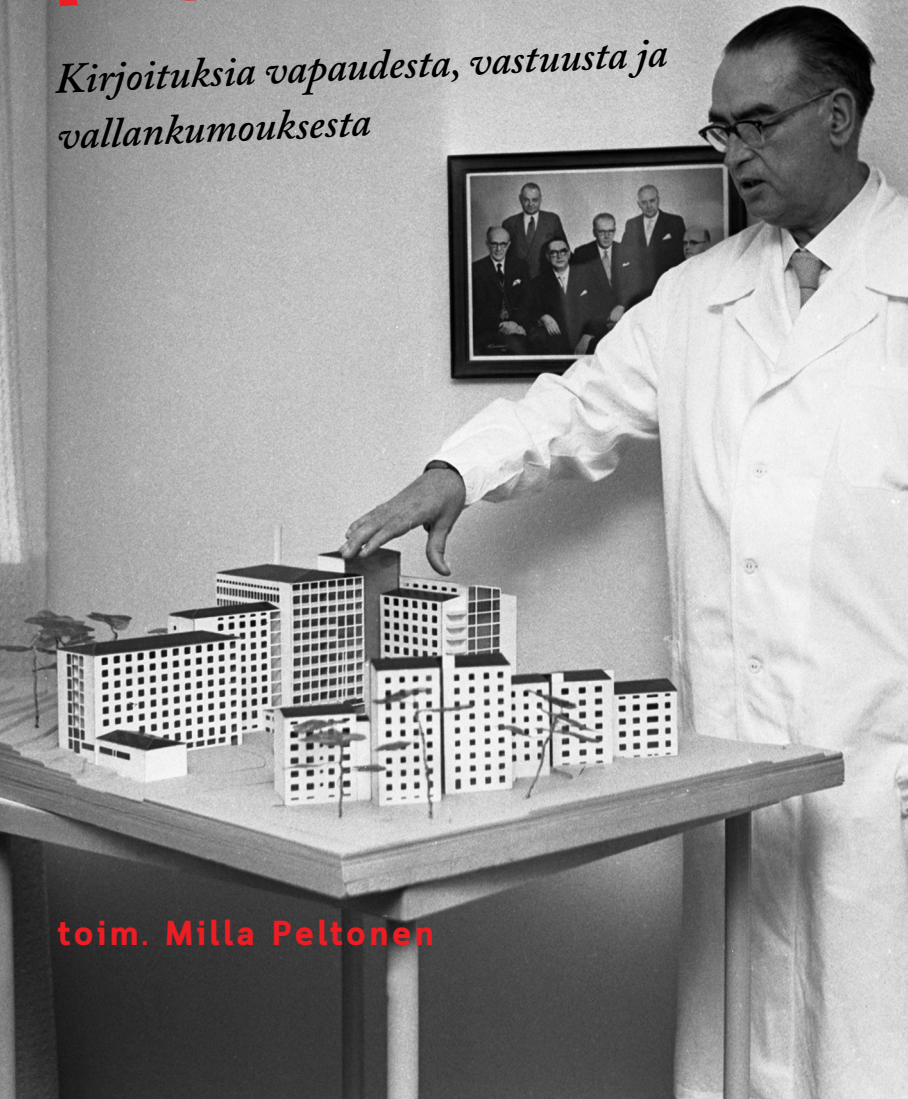

Työväenkirjallisuuden päivä

PÖYTÄKOE

*Kirjoituksia vapaudesta, vastuusta ja
vallankumouksesta*

toim. Milla Peltonen

PÖYTÄKOE

*KIRJOITUKSIA VAPAUESTA,
VASTUUSTA JA VALLANKUMOUKSESTA*

PÖYTÄKOE

*KIRJOITUKSIA VAPAUESTA,
VASTUUSTA JA VALLANKUMOUKSESTA*

toim. Milla Peltonen

Työväenkirjallisuuden päivä

Tekijänoikeudet säilyvät kirjoittajilla

Kansikuva: Yrjö Lintunen (1960), Kansan Arkisto

Taitto: Daniil Kozlov

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-472-1

Julkaisija: Työväenkirjallisuuden päivä

ESIPUHE

Työväenkirjallisuuden päivä järjesti kolmannen kirjoituskilpailunsa keväällä 2018, kun Suomen sisällissodasta tuli kuluneeksi 100 vuotta. Teemaksi valikoitui Vapaus, vastuu, vallankumous. Tekstilaji ja aiheen käsittelytapa jätettiin avoimeksi. Kilpailun tuomareiksi ryhtyivät kirjailija **Anneli Kanto**, runoilija ja sanataideohjaaja **Susinukke Kosola** sekä tietokirjailija **Milla Peltonen**, joka toimii myös Työväenkirjallisuuden päivän koordinaattorina.

Kisaan osallistui yhteensä 164 tekstiä. Teema oli haastava, mutta osanottajia kertyi silti lähes yhtä paljon kuin edelliskerroilla. Vuonna 2010 kirjoituskilpailun aiheena oli Työ, leikki ja luominen, vuonna 2013 taas Työ ja työttömyys. Näistä jälkimmäisen parhaimmisto on myös koottu antologiaksi. *Päättön – Novelleja työstä ja työttömyydestä* ilmestyi Into-kustannukselta vuonna 2014.

Tämä antologia sisältää vuoden 2018 kirjoituskilpailun valovoimaisinta satoa. Mukana on 26 tekstiä – proosaa, lyriikkaa ja aforistiikkaa. Tyylikeinoista löytyy niin realismia, satiiria, surrealismia kuin pakinamaisuuttakin. Novelleissa hallitsevinta on realismi, mutta usein höystettynä veijarimaisilla, maagisilla tai utopistisilla vivahteilla. Runot sävähdyttävät omaleimaisuudellaan. Kiehtovimmillaan ne luovat tilan, jossa ihmisyyden ja politiikan kysymykset risteytyvät tuoreella tavalla.

Työväenkirjallisuuden perinteelle uskollisesti moni kirjoitus sijoittuu vallitsevaan työelämään tai sen reunamille pätkätöineen, yhteineen, sote-uudistusodotuksineen, vallankumoushaaveineen. Myös sadan vuoden takaista historiaa luotaavia tekstejä on mukana. Sisällissodan muisto elää meissä, halusimmepa sitä tahi emme.

Antologia on saanut nimensä kilpailun voittajatekstistä ”Pöytäkoe”, jonka on kirjoittanut **Aino Kylätasku**. Kilpailussa toiseksi sijoittui **Raimo Tuominen** novellillaan ”Valinta” ja kolmanneksi **Satu Erra** sikermällään ”Viisi runoa”. Hannu Salama -seuran tunnustuksen sai **Reetta Huttunen** novellistaan ”Tohtori Koiran virhe”.

Työväenkirjallisuuden päivä 2018 kiittää lämpimästi kaikkia kirjoituskilpailuun osallistuneita sekä tukijoitaan ja yhteistyökumppaneitaan, joihin kuuluvat AKT, JHL, KSL, KSR, Kutomatyöläisten Säätiö, Marxilaisen yhteiskuntatieteen seura, PAM, Pirkanmaan Osuuskauppa, Tradeka, Turva, SEL, Teollisuusliitto ja Työväenmuseum Werstas.

Vapauttavia lukuhetkiä toivotellen

Milla Peltonen, antologian toimittaja

I

VAPPAUS. KUINKA VAPAA?

Sinikka Inkeroinen-Huhta

VAPAUUS, MOSAIKKIA BETONISEINÄLLÄ

silmät sidottuna
tuuli kuljettaa
ahtaita vuosia

e d e s t a k a i s i n .

vapaus mosaiikkina
yön betoniseinällä.

uuvuksiin juossut
aika

väsy,

murhe kulkee yli
eikä sano mitään.

rajat pahan tuolla puolen
jalanjäljet
yön vahtina,

sitä uupuu
niin kuin elämässä
usein käy.

keskeneräiset muistot
pesiytyy

syvyydeksi,
läpi vuosikymmenten.

minkä värisiä
varjoja jättää puheet,
joille sinä et kelpaa.

näille sanoille
ei enää löydy huoneita.

Varo jakamasta
viisautta
vääriin käsiin.

Tekevät sillä,
mitä tahtovat.
Se ei ole kaunista
katseltavaa.

Sanan
V A P A U S
kirjottavat mustalla
ja verta vuotavana.

Eivät ymmärrä,
että kirjaimet ovat puita,
joilla rakennetaan siltoja.

Jokaisella rakennetulla
sanalla
on oma tahto
eikä se koskaan
lopu.

"Ehkä ette ole huomanneet, mutta vallankumous on ollut käynnissä jo pitkään. Lienee petollista meiltä paljastaa pöytäkokeemme teille. Mutta ennen kuolemaa, olkoon se sitten aatteen tai ruumiin kuolema, on hyvä ymmärtää edes jokin asia perinpohjin."

Voittajateksti **Pöytäkoe** on absurdi novelli siitä, kuinka tutkijat tekevät vallankumoukseen pöytälevyn suuruisessa maailmassa. Mitä tapahtuu, kun pöytälevyn toiselle laidalle annetaan paljon eikä toiselle juuri mitään?

Kokoelman 26 novellia valittiin *Vapaus, vastuu, vallankumous* -kirjoituskilpailun parhaimmistosta. Mukana on niin proosaa, runoa kuin aforistiikkaa. Kilpailun järjesti Työväenkirjallisuuden päivä keväällä 2018.

84.2

ISBN: 978-952-800-472-1

